

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłobucku

Kłobuck, dnia 26.03.2026r.
NS-HK.9022.5.2026

Wójt Gminy Wręczyca Wielka
ul. Sienkiewicza 1
42-130 Wręczyca Wielka

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI NA TERENIE GMINY WRĘCZYCA WIELKA ZA 2025 ROK

Na podstawie § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłobucku w oparciu o wyniki badań próbek wody wykonanych (w ramach nadzoru sanitarnego) w laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wyników badań przeprowadzonych przez przedsiębiorstwo wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej oraz w wyniku własnych kontroli opracował ocenę obszarową jakości wody na terenie Gminy Wręczyca Wielka:

1. Producenci wody

Mieszkańców Gminy Wręczyca Wielka zaopatrywały 4 wodociągi publiczne dostarczające zbiorowo wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi: Wręczyca Wielka, Truskolasy, Borowe i Szarlejka. Właścicielem i zarządcą ujęć wody jest Gmina Wręczyca Wielka, 42-130 Wręczyca Wielka, ul. Sienkiewicza 1.

Na terenie Gminy Wręczyca Wielka zarejestrowany jest 1 podmiot dostarczający lub wykorzystujący wodę, pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego lub w podmiotach działających na rynku spożywczym, wykorzystujących wodę przeznaczoną do spożycia. Jest to wodociąg zakładowy: Masarnia Borowe, J.B. PLUTA Spółka Jawna, Borowe, ul. Długa 114, 42-133 Węglowice. Woda z ujęcia jest wykorzystywana na potrzeby zakładu działającego na rynku spożywczym.

2. Informacje dotyczące produkcji i jakości wody

2.1. Wielkość produkcji i liczba ludności zaopatrywanej w wodę

Nazwa wodociągu publicznego	Wielkość produkcji wody [m ³ /d]	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Sposób uzdatniania i dezynfekcji wody	Przekroczenia wartości dopuszczalnych norm	Końcowa roczna ocena jakości wody
Wręczyca Wielka	597,0	4352	Nie prowadzone są stałe procesy uzdatniania i dezynfekcji	Nie stwierdzono	Przydatna do spożycia

CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kłobucku
ul. Staszica 28 | 42-100 Kłobuck
+48 343172260
psse.klobuck@sanepid.gov.pl
adres e-Doręczeń: AE:PL-93675-79736-TEWBA-15

Nazwa wodociągu publicznego	Wielkość produkcji wody [m ³ /d]	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Sposób uzdatniania i dezynfekcji wody	Przekroczenia wartości dopuszczalnych norm	Końcowa roczna ocena jakości wody
Truskolasy	917,0	6957	Napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie	Mętność – przekroczenie jednorazowe	Przydatna do spożycia
Borowe	467,0	4215	Wymiana jonowa	Azotany – decyzja na poprawę jakości wody pH – zbyt niskie, stwierdzone w dwóch próbkach, krótkotrwałe	Przydatna do spożycia
Szarlejka	483,0	3451	Wymiana jonowa	Azotany – decyzja na poprawę jakości wody	Przydatna do spożycia
Nazwa wodociągu lokalnego	Wielkość produkcji wody [m ³ /d]	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Sposób uzdatniania i dezynfekcji wody	Przekroczenia wartości dopuszczalnych norm	Końcowa roczna ocena jakości wody
Masarnia Borowe	13,5	50	Nie prowadzone są stałe procesy uzdatniania i dezynfekcji	Nie stwierdzono	Przydatna do spożycia

W ewidencji znajduje się również ujęcie w Długim Kącie, jednakże z uwagi na awarię studni głębinowej, ujęcie to było w 2025 roku wyłączone z eksploatacji, a mieszkańcy zaopatrywani byli w wodę z ujęcia w Borowem.

2.2. Jakość wody

W wodociągach publicznych we Wręczycy Wielkiej, Truskolasach, Borowem i Szarlejce przeprowadzono łącznie 17 planowych kontroli urzędowych oceniające jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ramach 3 monitoringów parametrów grupy B i 17 monitoringów parametrów grupy A wymienionych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294). Ponadto pobrano dodatkowo 39 próbek w związku z nieodpowiednią jakością wody w zakresie azotanów z wodociągów publicznych w Borowem i Szarlejce. Administrator w ramach zaplanowanej kontroli wewnętrznej wykonał 4 monitoringi parametrów grupy B i 24 monitoringi parametrów grupy A, ponadto pobrano dodatkowo 79 próbek w związku z nieodpowiednią jakością wody w zakresie azotanów z wodociągów publicznych w Borowem i Szarlejce, przekazując sprawozdania z badań wody do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kłobucku.

Po przeprowadzonych badaniach jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ramach kontroli urzędowej i kontroli wewnętrznej w wodociągach publicznych we Wręczycy Wielkiej i Truskolasach stwierdzono, że jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym spełniała w badanym zakresie wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W miesiącu czerwcu w punkcie na Stacji Uzdatniania wody w Truskolasach, stwierdzono jednorazowe przekroczenie mętności, które nie zostało potwierdzone w badaniu sprawdzającym. Na ujęciach wodociągowych w Borowem i Szarlejce w miesiącu marcu stwierdzono ponadnormatywną zawartość azotanów w wodzie. Przeprowadzane kolejne badania sprawdzające nie wykazywały poprawy jakości wody. W dniu 23.04.2025r. wydano decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia z ujęć w Szarlejce i Borowem z terminem 30 dni na doprowadzenie jej jakości do obowiązujących norm. W związku z utrzymującymi się wartościami azotanów na poziomie > 50 mg/l, w dniu 22.05.2025r. wydano osobne decyzje udzielające zgody na odstępstwo dla wody pochodzącej z ujęć w Borowem i Szarlejce. Na ujęciach wody zastosowano nową technologię uzdatniania wody celem usuwania azotanów, polegającą na wymianie jonowej. W efekcie poziom azotanów spadł do dopuszczalnych norm a odpowiednia jakość wody została potwierdzona w dniach 23.10.2025r. dla ujęcia w Szarlejce oraz w dniu 19.09.2025r. dla ujęcia w Borowem. W miesiącu wrześniu odnotowano z wodociągu publicznego Borowe, jednorazową niską wartość pH wody zarówno na ujęciu jak i na sieci wodociągowej. Przeprowadzone badania sprawdzające wykazały poziom pH w granicach normy, również kolejne badania kontrolne w tym zakresie potwierdzały jej odpowiednią jakość.

W wodociągu zakładowym Masarnia Borowe, J.B. PLUTA Spółka Jawna, Borowe, ul. Długa 114, 42-133 Węglowice, w ramach kontroli wewnętrznej właściciel wykonał monitoring parametrów grupy A oraz dodatkowo azotany, azotyny, mangan, twardość ogólna, żelazo, przekazując sprawozdanie z badań wody do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kłobucku. Stwierdzono, że badana woda spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

2.3. Reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody

W 2025r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kłobucku nie wpłynęły skargi mieszkańców na jakość wody oraz nie zgłoszono reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na terenie Gminy Wręczyca Wielka.

2.4. Postępowanie administracyjne oraz prowadzone działania naprawcze

Na ujęciach wodociągowych w Borowem i Szarlejce wszczęto postępowania w związku z ponadnormatywną zawartością azotanów w wodzie do spożycia. Wydano decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia z ujęć w Szarlejce i Borowem z terminem 30 dni na doprowadzenie jej jakości do obowiązujących norm. Kolejno wydano decyzje udzielające zgody na odstępstwo dla wody pochodzącej z ujęć w Borowem i Szarlejce.

Przeprowadzono działania naprawcze polegające na zastosowaniu nowej technologii uzdatniania wody celem usuwania azotanów, polegającą na wymianie jonowej.

Na wyłączonym ujęciu wody w Długim Kącie prowadzono działania polegające na płukaniu filtrów na Stacji Uzdatniania Wody oraz płukaniu studni głębinowej.

Przeprowadzono także kamerowanie studni oraz podjęto decyzję o wprowadzeniu do niej drugiej kolumny filtrowej z rur PCV.

Na pozostałych ujęciach wody nie prowadzono żadnych postępowań administracyjnych i działań naprawczych związanych z jakością dostarczanej wody.

3. Ocena ryzyka zdrowotnego

W 2025 roku przeprowadzono jedną kontrolę sanitarną ujęcia wody w Szarlejce na podstawie której stwierdzono dobry stan sanitarno-techniczny. Dodatkowo przeprowadzono dwie kontrole sprawdzające wcześniejsze nakazy decyzji na ujęciach wody w Borowem i Wręczyca Wielkiej, które potwierdziły wykonanie nałożonych obowiązków we wcześniejszych decyzjach dotyczących stanu sanitarno-higienicznego. Na koniec 2025 roku trwała realizacja decyzji na poprawę stanu sanitarno-higienicznego na ujęciu wody w Truskolasach z terminem realizacji 30.09.2026r.

Mieszkańcy Gminy Wręczyca Wielka na koniec 2025 roku byli zaopatrywani w wodę bezpieczną dla zdrowia ludzkiego, wolną od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz substancji chemicznych w ilościach zagrażających zdrowiu. W pierwszej połowie 2025 roku na ujęciach w Borowem i Szarlejce, odnotowano podwyższone wartości azotanów.

Zgodnie z wytycznymi WHO dotyczącymi jakości wody do spożycia, dla niemowląt karmionych sztucznie azotany(V) w wodzie do picia mogą stanowić ważny czynnik zagrożenia methemoglobinemią, istnieją jednak przekonujące dowody na to, iż ryzyko wzrasta przede wszystkim w razie współistniejących infekcji przewodu pokarmowego. Minimalizując ryzyko zdrowotne, PPIS w Kłobucku wydał decyzje na poprawę jakości wody, publikując jednocześnie komunikaty, w których umieścił istotne informacje w zakresie ilości spożywanej wody przez różne grupy społeczne.

Najwłaściwszym sposobem ograniczania stężeń azotanów(V), zwłaszcza w wodach podziemnych, jest zapobieganie zanieczyszczeniu. Podejmowane w tym celu środki mogą mieć formę właściwego zarządzania pracami rolniczymi (np. stosowanie nawozów organicznych, przechowywania nawozów pochodzenia zwierzęcego) oraz praktykami sanitarnymi (np. rozważny wybór miejsc na latryny i szamba, kontrola wycieku ścieków). W związku z powyższym zorganizowane zostało szkolenie dla rolników z zakresu stosowania

środków ochrony roślin oraz innych nawozów stosowanych w rolnictwie, zwiększając w ten sposób świadomość w zakresie ich stosowania.

Wprowadzenie w krótkim czasie uzdatniania na ujęciach wody w Borowem i Szarlejce w znacznym stopniu zmniejszyło ryzyko jej spożywania a prowadzone regularne kontrole azotanów w wodzie do spożycia pozwalają na ich dokładne monitorowanie.

Natomiast woda przeznaczona do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Wręczyca Wielka z wodociągów publicznych w Truskolasach i Wręczycy Wielkiej z uwagi na odpowiednią jakość wody w 2025 roku nie stanowiła ryzyka dla zdrowia ludzi.

Edyta Porębińska
Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Kłobucku
/dokument podpisany elektronicznie/

Otrzymują:

1. Adresat
2. aa D.Ś